

N:o 23.

Ank. till Riksd. kansli den 9 febr. 1904, kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af tre till förra mönsterskrifvarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Törnvik n:o 2 i Östergötlands län hörande lägenheter.

(I. A.)

Uti en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 9) har Kungl. Maj:t under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 6 november 1903 föreslagit Riksdagen medgifva, dels att tre å en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1901 upprättad karta öfver förra mönsterskrifvarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Törnvik n:o 2 i Tjärstads socken och Kinda härad af Östergötlands län utmärkta lägenheter, benämnda Handelsboden, Mosshult och Liden, måtte med områden af 20,1 ar för Handelsboden, 1 hektar 15,5 ar för Mosshult samt 27,6 ar för Liden från hemmanet afsöndras och, hvarje lägenhet till sin innehafvare, försäljas mot i statsrådsprotokollet angifna köpeskillingar, att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, med tillträdesrätt den 14 mars 1905 samt i öfrigt på de i 6:te momentet af kungl. skrifvelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruks-

domäner den 25 september 1896 angifna villkor och med rätt för innehafvaren af lägenheten Mosshult att begagna den å ofvanberörda karta utlagda utfartsväg öfver stamhemmanet;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar komme att inflyta, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

I detta ärende har departementschefen till åberopade statsrådsprotokoll anfört följande:

»I underdånig skrifvelse den 24 sistlidne juli har domänstyrelsen anmält, att vid den 14 juni 1902 å förra mönsterskrifvarbostället $\frac{3}{4}$ mantal Törnvik n:o 2 i Tjärstads socken och Kinda härad af Östergötlands län hållen uppskattningsförrättning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1905 af denna egendom, som lämnade i årligt arrende 1,000 kronor, uppskattningsmännen väckt förslag om afsöndring och försäljning af tre till egendomen hörande lägenheter; och har domänstyrelsen, under åberopande af 7:de momentet i nådiga skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjäna till eftererrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, underställt den väckta frågan Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning, därvid styrelsen tillika öfverlämnat instrument öfver berörda uppskattningsförrättning äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar jämte en af kommissionslandtmätaren G. W. Müntzing år 1901 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning.

Af berörda handlingar inhämtas, bland annat:

att å egendomen, som innehåller 259,632 hektar, finnas tre lägenheter, benämnda Handelsboden, Mosshult och Liden, af hvilka Handelsboden innehafves af C. J. Petterson, Mosshult af Maja Greta Nilsson och Liden af Mathilda Johanson och hvilka lägenheter äro försedda med byggnader, däribland boningshus, tillhöriga innehafvarna;

att uppskattningsmännen ansett berörda lägenheter, af hvilka Handelsboden och Liden gränsa till allmän väg, kunna utan men för hufvudgården därifrån afsöndras och böra försäljas, dock med den förändring i deras nuvarande områden, att lägenheten *Handelsboden* komme att utgöras af ägofiguren n:o 8 och en del af ägofiguren n:o 9 å ofvanberörda karta och innefatta 15,7 ar tomt och 4,4 ar hagmark; att lägenheten *Mosshult* komme att utgöras af ägofigurerna n:is 68—77 samt del af ägofiguren n:o 85 och omfatta 52,1 ar tomt och åker samt 63,4 ar backe och hagmark, hvarjämte föreslagits, att af sistnämnda ägofigur skulle undantagas

och tilläggas lägenheten ytterligare ett område af 5,4 ar till utfartsväg för lägenheten, hvilken väg å kartan utlagts; samt att lägenheten *Liden* komme att omfatta ägofigurerna n:is 89—92 och innehålla 27,6 ar tomt och åker;

att lägenheterna med de för desamma föreslagna områden saluvärderats, Handelsboden till 400 kronor, Mosshult till 300 kronor och *Liden* till 250 kronor;

att bemälda lägenhetsinnehafvare, sedan de genom Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes försorg erhållit sådana förelägganden, som omförmålas i 6:te momentet af förut åberopade nådiga skrifvelsen den 25 september 1896, afgifvit skriftliga, af borgensförbindelser åtföljda förklaranden, att de önskade på de i föreläggandena angifna villkor inköpa en hvar sin lägenhet med rätt att betala köpeskillingen under loppet af tio år med en tiondedel årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande icke haft annat mot förslaget till lägenheternas afsöndrande att erinra, än att det syntes Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande mindre lämpligt, att kronan afhände sig äganderätten till den i egendomens ägor inskjutande, 270 meter långa utfartsvägen från lägenheten Mosshult, genom hvilken åtgärd tillträdet till en del af egendomens ägor skulle komma att blifva försvåradt; och ansåge Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande att, då det i detta fall syntes vara tillräckligt att medgifva lägenhetens ägare rätt att begagna samma väg, arealen till nämnda lägenhet borde minskas med 5,4 ar.

För egen del tillstyrker domänstyrelsen, att ifrågavarande lägenheter i öfverensstämmelse med Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvandes förslag afsöndras och försäljas till sina innehafvare.»

Statsutskottet, till hvilket ärendet för förberedande behandling öfverlämnats, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande framställning må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 februari 1904.

På statsutskottets vägnar:

P. PEHRSON.
